

Nov grob

FRANCES MACKAR

V Lakeside bolnišnici je umrla včeraj zjutraj Frances Mackar, rojena Vugrinac, stara 32 let. Podlegla je mučni bolezni. Bila je članica društva American Croation Pioneers, št. 662 HBZ. Družina biva na 12024 Darling-ton Ave.

Tukaj zapuška soproga Peter, dva otroka Thomas in Martin, očeta Martin Vugrinac, dve se- stri Mrs. Anna Wiatrowski in Mrs. Barbara Schwegler ter bra- ta Martin Vugrinac ml. Pogreb se vrši v četrtek zjutraj iz Grdi- novega pogrebnega zavoda, 1053 E. 62 St., v cerkev sv. Terezije v Garfield Heights ob 10. uri ter nato na pokopališče Calvary.

POSKUSI Z ATOMSKIMI BOMBAMI

ATOM BOMB SITE, Nev., 21. aprila — Za torek 21. aprila je določena kombinirana vaja padal- cev in napada z atomskimi bom- bami. Atomsko bomba bo padla "v sovražno ozemlje," nakar bo odskočilo 120 padalcev. Ta, od- skok naj da vojaštvu praktično preskušnjo, kakšen vpliv ima na vojaške atomske eksplozije, ko se vojaški približajo čim bližje kra- ju, kjer so učinki atomske ek- plozije neposredni.

GRUENTHER PRED ŽURNALISTI

NEW YORK, N. Y., 21. aprila — Na konvenciji unije ameri- ških uradnikov je govoril tudi general Gruenther, šef Eisen- howerjevega generalnega štaba. Gruenther je dejal, da je zapad- na evropska armada izključno obrambnega, nikakor pa ne na- padnega značaja ter morajo Sovjeti sami dobro vedeti. Tudi sovjetsko vojaško poveljstvo ve isto komu je znano, kakšna je razporeditev te armade.

91 LET STARA ZA RAZPOROKO

KALAMAZOO, Mich., 21. aprila — Mrs. Eietta D. Iam Frasier, stara 91 let, je vložila tožbo na razporoko. Njenemu možu Frideriku N. Frasierju je 50 let, žena trdi v svoji tožbi, da jo mož pretepa. Frasier je pred sodiščem izjavil, da ni res, kar trdi žena in da je že po stvar- nem stanju nemogoče, da bi on 50-letnik pretepal 91-letno staro.

ZDRUŽEN NAPAD NA TRUMANA

WASHINGTON, 21. aprila — Dne 28. aprila se začnejo prosla- ve 40. obletnice obstoja "Ame- riške trgovske zbornice." Člani zbornice napovedujejo, da se bo v dneh teh zborovanj izvedla kri- tika nad splošno notranjo in zu- nanjo ter gospodarsko politiko predsednika Harryja Trumana.

V bolnišnici

Mrs. Mary Perković, bolje po- znana po domače kot "Ljubljan- čanka," bivajoča na farmi v Me- dina, Ohio, se že tri tedne nahaja v resnem stanju v Medini bol- nišnici, kjer jo prijateljice lahko obiščejo. Upamo, da se ji ljubo zdravje kmalu povrne.

Zopet doma

Mr. in Mrs. Hoffert iz 19050 Meredith Ave. sta se povrnila z počitnic v Floridi, kjer sta se prav dobro bavala.

Taftovci silijo v Eisenhowerja

WASHINGTON, 21. aprila — Glavni odbor v volilni borbi za predsedniško nominacijo senatorja Tafta je sestavil politična vprašanja na generala Eisenhowerja in zahteval od njega, da se o stavljenih vprašanjih izjavi. Ta seznam vprašanj so Taftovci začeli razširjati po Ameriki.

Taftovci sprašujejo Eisenhowerja:

Ali odobrava odslovitev gene- rala MacArthurja?

Kaj misli o Trumanovi politiki do Koreje in do Daljnega vzhoda?

Kaj o splošnem vojaškem vež- banju?

Kaj o zakonu Taft-Hartley, je za ali proti njemu?

Ali naj se delavske pokojnine znižajo ali zvišajo?

Ali je za varčevanje v notranji politiki?

Ali odobrava, da daje Truman tako ogromno ameriško pomoč tujini?

Ali je za sedanjo obdavnjenje ali ne?

Kakšna je njegova politika do ameriškega farmarstva, do zdravstva? V zadnji točki ali je za "socializirano zdravstvo" ali za sedanje stanje?

Ce bo izvoljen za predsednika, ali bo začel pometati v državnem tajnistvu in najprej odslovil Deana Achesona, enako v obram- benem oddelku in prvo odslovil Mrs. Anno Rosenberg?

Ali je internacionalist, ali je za kako "svetovno vladno," v ka- terikoli obliki in kako gleda na Atlantsko zvezo?

Okrožnica se nadalje peča z nekaterimi konkretnimi notranji- mi vprašanji Amerike in končno sprašuje Eisenhowerja:

Ali bo podpiral vsakega repub- likanskega kandidata, ki ga bo postavila republikanska konven- cija za predsedniškega kandida- ta? Torej, če senatorja Tafta, ali bo šel v borbo za Tafta, kakor bi šel senator Taft za Eisenhowerja, če bi ga postavila konvencija za uradnega republikanskega predsedniškega kandidata.

Ameriški črnci— za nikogar

ATLANTA, 21. aprila — Na- rodna zveza ameriških črncev je pregledala trenutni politični po- ložaj in ugotovila, da se ne more ogreti za nobenega kandidata bo- diši na strani republikancev ali demokratov, kakor so se ti kan- didati pojavili do sedaj.

Generalu Eisenhowerju očita- jo, da je za rasno politiko v ame- riški vojski.

Senator Taft je za "Dixie- crats," to je za nacionalizem ameriškega Juga.

Governor Warren obljublja ci- cilne pravice tudi črncem, ni jih pa znal praktično izvesti niti v svoji državi Californiji.

Demokrat senator Kefauver ni glede ameriškega Juga nič boljši od drugih kandidatov. Črnci se tudi ne morejo zavzeti ne za se- natorja Russella, ne za senatorja Kerra.

Zveza je pozvala črnce, naj se pravočasno registrirajo za vo- litve, ker gre za 2.000.000 volil- cev.

Pristaši Eisenhowerja molčijo

NEW YORK, 21. aprila — Na omenjena stavljenja vprašanja pristavev Tafta na generala Ei- senhowerja, pristasi generala samo molčijo in tudi ne izjav- ljajo, ali se bo o njih general Eisenhower sam izjavil.

Nova bolezen v Ameriki—letalstvo

SPOKANE, Wash., 21. aprila — V tukajšnji bolnici je nenad- no preminila Mrs. Ben Cohen, ki je priletela iz San Francisca, da bi prisostvovala poroki svojega 23-letnega sina Martina, služ- čega pri armadni letalski sili. O smrti Mrs. Cohen so zdravniki podali mnenje, da gre najbrže za možgansko kap, ki je očitno bila posledica nenadne smrti njenega sina, ki je tragično pre- minil, ko se je zrušilo vojaško le- talo in to na Fairchild Air Force Base. Hkrati s Cohenom je pri- šlo ob življenje 14 drugih letal- cev.

Ko je Mrs. Cohen zvedela za to novico, je bila zrušena, je jo- kala, nato omedlela in ni nikdar več prišla k zavesti. Dospela je v to mesto, da se s polnim srcem raduje nad poroko svojega sina, ki je izgubil življenje, ko se je zrušilo vojaško letalo. Mož ozi- roma očeta Cohena, ki je danes prišel v mesto, ima sedaj tragično opravilo: Da preskrbi prevoz trupla svojega sina in žene v San Francisco za skupni pokop.

Ce ne bo deževja ...

KANSAS CITY, 21. aprila — General Shingler, ki poveljuje vojaškim tehničnim četam, ki za- ustavljajo vodovje Missourija in Mississippija, je izjavil, da bi bi- lo deževje, če nastopi, nadaljna katastrofa v poplavljanju obeh veletokov.

Ce bi nastopil dež, bi ovrl pred- vsem reševalna dela, na drugi strani pa bi povzročil, da bi na- rastli dotoki Missourija in Missis- sippija. Vode še vedno stojijo vi- soko in vodna gladina bi se dvi- gnila nad sedanjo tako močno, če bi nastopilo deževje, da si je težko predstavljati nastali polo- žaj.

Nad poplavljenim ozemljem je v posameznih krajih deževalo, vendar ne močno. Vremenske po- stave še ne vedo povedati ali je pričakovati večjih nalivov v ob- močju veletoka Missouri. Bitka za mesto Omaha, kakor tudi za mesto Council Bluffs bi bila lahko zmagovito končana, če ne bo no- vega dežja in narastlih pritokov.

Prestala operacijo

V Glenville bolnišnici, kjer je prošli petek prestala težko ope- racijo, se nahaja Mrs. Alice Ro- binson, 8019 Deerfield Rd., Par- ma, Ohio. Mrs. Robinson je hči poznanih Mr. in Mrs. Gaspar Ba- shel iz 18913 Cherokee Ave. Pri- jateljice jo lahko obiščejo v sobi št. 315 med 2. in 3. uro popoldne ter zvečer med 7. in 8. uro. Želi- mo ji skorajšnjo popolnega okrevanja!

Važna seja Čitalnice

Jutri zvečer, 23. aprila se vr- ši važna seja Slovenske čitalnice Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd. Pričetek ob 8. uri. Prosi se vse čitalničarje in društvene zastopnike, da se go- tovo udeležijo. Podani bodo na- tančni računi prošle prireditve, ki je dobro izpadla, in izvolilo se bo odbor za prihodnje leto.

KRIMINAL V AMERIKI RASTE

WASHINGTON, 21. aprila — Zvezni urad za pre- iskavanje ameriškega zlo- činstva je izdal poročilo, iz katerega posnamemo, da se je kriminal v Ameriki leta 1951 dvignil kar za 5%. Po- časno dviganje kriminala se je začelo opazovati po letu 1947 in je značilno, da niso prizadeta samo mesta in ve- lemesta, marveč tudi pode- želje. Podeželje v Ohio je s kriminalno prizadeto celo močnejše, kakor ohajska me- sta.

V Clevelandu samem je bilo leta 1951 69 umorov, 601 ropov, 410 napadov v posebne težkih okoliščinah in nad 15.000 različnih tat- vin, vključene avto tatvine.

Silno je prizadeta mladi- na, oziroma ravno stopajo- ča v moško dobo. Največ zlo- čincev je v starosti 23 let, 14,4% pa tvorijo tisti, are- tirani leta 1951, ki so bili stari pod 21 let. Aretacija ti- stih, ki so bili mlajši od 18 let pa se je v primeru z le- tom 1950 povečala kar za 7,70%.

Kaj je z letječimi krožniki?

Pilot je na progi Trans-Canada Air Lines so javili, da so med po- letom opazili—leteče krožnike. Eden od pilotov je zatrjeval, da je videl 11 takih predmetov, k- sličinjo krožnikom in si so leteli z brzino misli, to se pravi, da so preleteli obzorje njegovega ob- močja v kakih treh sekundah.

Ostali pilotje so enako zatrje- vali, da so videli neke leteče pre- dmete, za katere pa nimajo po- jasnili.

Tudi civilisti se javljajo in za- htevajo uradnega pojasnila, kaj je s predmeti, ki v obliki krožni- kov letajo po zraku.

Zakaj pravzaprav gre, si da- nes strokovnjaki še niso na jas- nem. Neumnost—pravijo neka- teri. Plod fantazije—odsev luči in zraka—pravijo drugi.

Vendar pa je zelo razširjena zahteva, naj bi se ti slučajji ven- dar že končno strokovno preiska- li in bi se napravil konec, morda celo prikaznim, vsaj pa uganjaju za kaj gre.

KRALJICA ELIZABETA STARA 26 LET

LONDON, 21. aprila — Danes je praznovala britanska kraljica Elizabeta svoj 26. rojstni dan. Uradno se bo ta dogodek prosla- vil 5. junija. Toda pravi dan rojstnega dne je Elizabeta pra- znovala danes v gradu Windsor v krogu svoje družine v vsej skromnosti in preprostosti.

Pozdravi

Pozdrave iz Californije, ka- mor sta se podala na potovanje z avtom, pošiljata Raymond Ho- cevar, sin Mr. in Mrs. Frank Ho- cevar iz 1644 Lorain Ave., in njegov bratranec Joseph Kosta- jevic iz Detroita. Pišeta, da sta obiskala Fontano, Cal., kjer je večja slovenska naselbina, ka- kor tudi razne druge kraje, kjer je zelo lepo.

40-letnica zakona

Danes obhajata poznana Mr. in Mrs. Anton Race iz 19800 Naumann Ave. 40. obletnico svo- jega srednjega zakonskega živ- ljenja. Otroci in prijatelji izre- kajo slavlencema svoje iskrene čestitke ter jima želijo zdravlja in srečo, da bi veselo obhajala zlato poroko.

Debate na Koreji naj bodo stvarne; premakniti se moramo z mrtve točke

NE RABIMO POLJSKE SLANINE

WASHINGTON, 21. aprila — Republikanski senator Kem iz Missourija je predložil zakonski predlog, po katerem naj se pre- pove uvoz kakršnegakoli kmetij- skega produkta iz Rusije oziro- ma iz njenega bloka, predvsem pa naj se prepove uvoz poljske slaninice (Polish hams), ki jo polj- ski kmetje v izdatni meri uvažajo v Ameriko.

KAISER ZNIŽAL CENE

DETROIT, 21. aprila — Pod- jetje Kaiser-Frazer Corp. je zni- žalo cene svojim avtom "Henry J" za \$100 do \$168. Znižanje cen stopi takoj v veljavo. Cene mo- delu "Henry J Corsair" se znižajo od \$160 do \$168 in cene mo- delu "Henry J Vagabond" pa se znižajo za \$100.

To je prvo večje znižanje cen avtomobilov, odkar je nastopila vojna na Koreji.

BOMBE UBIJEJO OTROKE

RIM, 21. aprila — Senator Vincenzo Menghi je izjavil pred rimskim senatom, da je okrog 2.000 italijanskih otrok ali pri- šlo ob življenje, ali pa bilo po- habljenih, ko so se igrali z ne- eksplozivnimi bombami, ki so bile položene tekom zadnje sve- tovine vojne. Gre za nesreče sa- mo za leto 1951.

TATVINA SE JE IZPLAČALA

NEW YORK, 21. aprila — V hotelu "Ritz Tower" sta bila okradena zakonca Heineman. Plen je znašal: \$2.900 vredne ko- žuhovine, \$800 v gotovini in \$600 v zlatnini.

Ameriški vojniki na Japonskem in v Angliji; spolna razbrzdanost že vsem preseda

TOKIO, 21. aprila — Japonka Mrs. Uyemura, stara 62 let, ki je končala univerzo v Zedinjenih državah in Veliki Britaniji, je naslovila na ženo generala Ridgway javni poziv, da naj zavez- niško poveljstvo prepove Ameri- kancem posecati japonske javne hiše in naj general Ridgway po- magi pri omejitvi nemoralnosti.

Japonka Uyemura naveda o morali kvaliteti ameriških vo- jakov na Japonskem strašne številke. Uyemura poziva Ridgwayevo, naj gre enkrat v okolico letalskih baz, kjer bo videla na stotine in tisoče žensk, postav- ljenih v vrsto in na razpolago spolni razbrzdanosti ameriških vojakov. Število takih prostitutk na Japonskem se suče med 70- 000 do 80.000 in zaslužio letno \$200.000,000.

Ko se je na otoku Honshu gradilo lansko pomlad ameriško letališče, je prišlo na lice mesta kakih 3.000 Japonk-prostitutk. Japonka mladina je v službi teh prostitutk in dobiva od njih 55 centov v ameriški valuti in to za vsakega vojaka, ki ga pripelje tem prostitutkam.

Mnoge mlade Japonke so bile navdušene obudovake Zapada in so se poskušale z angleško go- vorico in s prijateljstvom do Amerikancev. To razpoloženje so izrabili ameriški vojniki in za- vedli te Japonke v spolnost. Sča- soma so te Japonke postale na- vadne prostitutke.

Japonsko časopisje objavlja statistiko nezakonskih otrok, katerih očetje so ameriški voja- ki; ta statistika pa se giblje med

POVELJNIK GENERAL RIDGWAY AMERIKANEC O POLOŽAJU

MUNSAN, Koreja, 21. aprila — Ko so se sestale obe delegaciji za pogajanja o premirju na Koreji, so zavezniški zahtevali od komunistov, da je skrajni čas, da ti predlaga- jo stvarne predloge, kako si zamišljajo komunistična letal- ska oporišča v severni Koreji, kako praktično izmenjati vojne ujetnike in kako sestaviti in določiti kompetenco ko- misiji, ki bo nadzorovala izvajanje premirja na Koreji. "Vi ste dolžni, da pridete na dan s pravo barvo in s kon- kretnimi predlogi, da gremo naprej s pogajanjmi," so zahtev- vali zavezniški od komunistične delegacije.

Vojaški položaj na Koreji

Včeraj je podal general Ridg- way splošno sliko o položaju na Koreji, ko je odgovarjal Johnu R. Steelmanu, pomočniku pred- sednika Trumana.

Steelman je vprašal generala, kakšni so napredki v pogajanjih za premirje. Ali bo prišlo do pre- mirja ali ne?! Vsak Amerika- nec si želi odgovora na to vpra- šanje.

General Ridgway je odgovoril, da po vseh informacijah je polo- žaj tak, da bo težko priti s ko- munisti do soglasja, razen če za- vezniki žrtvujejo osnovna načel- la, česar pa ne morejo storiti.

Drugo važno vprašanje se je glasilo: Če pogajanja propadejo, ali so zavezniški v stanu, da za- ustavijo morebitno komunistično ofenzivo?

General Ridgway je odgovoril: Zavezniška vojska ima odlično vodstvo in je absolutno v stanu, da zada poraz komunistični ofen- zivi, ki bi imela tudi izredno tež- ke izgube. To bi se zgodilo z vsa- ko ofenzivo, ki bi jo začeli sever-

ni Korejci in komunistični Kitaj- ci v mejah vseh njihovih voja- škkih možnosti.

Tajna posvetovanja o ujetnikih

MUNSAN, 22. aprila — O zad- nji konferenci obeh delegacij se je zvedelo le to, da je bil razgo- vor o vojnih ujetnikih. Konfe- renca je bila tajna, vsled tega tudi ni možno poročati, ali je prišlo do kake bistvene spre- membe v taktiki komunistov ali ne.

UPORNIKI-KAZNJENCI SO TRDOVRATNI

JACKSON, Mich., 21. aprila — Položaj v kaznilnici se ni spre- menil. Včeraj so uporni kaznjenci zažgali kaznilniško poslopje in uničili vse, kar jim je prišlo pod roke.

Kaznjenci imajo 11 stražnikov za talce.

Ob nastopu policije in kaznil- niške straže je bil smrtno ranjen 35-letni kaznjence Darwin Mil- lage iz Detroita, ki je bil prepe- ljan v bolnico, kjer je umrl. Kaz- njenci očitno o tej smrti še ne vedo, ker stražniki-talci do sedaj niso ničesar utrpeli. Nastala škoda na poslopju je že sedaj \$2.000.000.

STAFFORD CRIPPS UMRL

ZURICH, Švica, 21. aprila — Aristokratski advokat in pre- mno laborist, končno največji propagator strogosti in zakonit-osti v britanski bivši laboristi- čni stranki, Stafford Cripps, je umrl v tukajšnjem sanatoriju. Cripps je bil star 63 let in je bo- lehal dalje časa, akutno pa je bil bolan več mesecev.

Stafford Cripps je bil najjak- ši intelektualce vlade Attleeja in je celo Churchill označil, da po- meni Cripps možgane za Attlee-jevo vlado.

NIČ NOVEGA V RAHWAY KAZNILNICI

RAHWAY, N. J., 21. aprila — Uporni kaznjenci so še vedno zabarikirani in držijo stražnike kot talce. Uprava kaznilnice je sicer obljubila, da bo uvedla pre- iskavo o pritožbah kaznjencev, ni pa sprejela predloga, da ne bo nobenih disciplinskih postopanj.

DANES PRIMARNE VOLITVE V PENNA. IN NEW YORKU

NEW YORK, 22. aprila — Da- nes, 22. aprila se vršijo primar- ne volitve v New Yorku in Penn- sylvaniji. Z napetostjo se pričakuje število oddanih glasov za generala Eisenhowerja ...

PLAČA CHARLESA E. WILSONA

NEW YORK, 20. aprila — Charles E. Wilson, predsednik General Motors Corp., je prejel za leto 1951 \$566.000 na plači in na bonusih. Davkom podvrženih dohodkov je imel \$457.500.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HENDERSON 1-5311 — HENDERSON 1-5312
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year—(Za eno leto) \$8.50
For Six Months—(Za šest mesecev) 5.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):
For One Year—(Za eno leto) \$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 6.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

JOHN FOSTER DULLES

(2)

Amerika po prvi svetovni vojni je po ameriškem kongresu, predvsem po odboru senata za zunanje politične zadeve, odklonila ameriško sodelovanje med Združenimi narodi v organizaciji, ki se je tedaj imenovala "Liga narodov." Amerika notranje pa je čutila svojo notranjo potrebo, da gre v svet predvsem s svojimi produkti. Danes imenujejo šolski učbeniki to dobo, dobo ameriškega imperializma, četudi lahko postavimo začetek te akcije in njene datume za dve desetletji nazaj. Vendar je zelo značilno za republikance, da se niso hoteli odkrito izjaviti, kar je narekovala ameriška stvarnost, da namreč Amerika ne more ostati več izolirana. Republikanci, vsaj del predstavljan po bivšem predsedniku Hooverju, so iznašli novo teorijo o ameriškem izolacionizmu. Znašli so razne kombinacije in predlagali kompromise vseh vrst. Amerika na primer naj zgradi številno ladje, močno letalstvo, naj točno določi, koliko ameriških vojakov sme iti v svet, a jim je ugajalo istočasno, da je Amerikanec čutil sam v sebi, da mu je usoda poverila močno vodstvo vsota. Nakazila usode, vsebino ideje, ki znači Ameriko, so hoteli ti republikanci meriti po številkah! Prijalo pa jim je, da so te številke visoke.

Med demokrati je bil pokojni predsednik Franklin Roosevelt Amerikanec anglosaksonske rase, namreč v tem smislu, da je v časih, ko je domovina v nevarnosti, združil okrog sebe vse delovne moči in je prevzel v svojo vladno tudi republikance in jim dal zelo odgovorna mesta.

V dobi svetovne napetosti je bil predsednik Truman pameten in ameriški patriot, ko je imenoval republikanca Johna Foster Dullesa za svojega zunanje političnega svetovaleca. S tem je hotel povdariti sedanjo vlogo Amerike v svetu, pri kateri naj sodeluje tudi republikanska stranka, čeprav ni na vladi. Toda pojem "biti na vladi ali biti izven vlade," za dejansko življenje v Ameriki naj ne bo znak ločitve, ampak znak sodelovanja. Republikanci sami pa naj bodo dobri Amerikanci in naj pomagajo pri izvršitvi vloge, ki je bila po usodi in po zgodovini določena v sedanjih časih Ameriki v svetu in za človeštvo!

Če strnemo razne fotografije Johna Foster Dullesa v eno pregledno sliko, bomo lahko rekli: John Foster Dulles na ameriški politični pozornici ni bil nov človek, ko ga je Truman pritegnil nase. Rastel je v eni zelo poznani newyorških advokatskih družb, bister po umu in velik po svetovnem razgledu. Dulles je bil opazovalec v Parizu, ko se je delal obračun o prvi veliki človeški tragediji—prvi svetovni vojni in mu je bila dana prilika, kasneje z vsemi posledicami—da je opazoval maščevalni duh in njegove izrodke, predvsem med dvema velikima evropskima narodoma,—med Nemci in Francozi. Ta maščevalni duh ni nikdar pozitiven ne v zasebnem, kaj šele v življenju narodov in mora nujno voditi do bodočih konfliktov, ki so usodepolni. To prepričanje je dobil Dulles že tedaj, torej pred 30 leti. Dullesa najdemo po vojni med osnovatelji in zagovorniki Združenih narodov, ga najdemo v vrstah tistih, katere je sovjetski zunanji minister, ko je s prstom kazal v San Franciscu ravno na osebo Dullesa, imenoval "vojne hujskače številka I." Dullesa najdemo kot enega izmed najbolj pozitivnih ameriških faktorjev v zunanji politiki in očeta mirove pogodbe z Japonsko. Vsebinske te pogodbe je zunanji izraz dela in borbe, obenem pa tudi miselnosti Dullesa kot Amerikanca. Dullesa najdemo, ko prisostvuje slovesnemu podpisu te pogodbe z Japonsko, hkrati z varnostnimi pogodbami Amerike z različnimi državami na Pacifiku, katere pogodbe je isti Dulles spravljal skupaj z celotni zunanje politični sistem ameriške politike na Daljnem vzhodu. Dullesa najdemo v volilni dobi 1952, ko se poslovi od predsednika Trumana in državnega tajnika Achesona, ko iznese gotovo kritiko nad ameriško zunanjo politiko in ko se prav konkretno izjavi, da je sedanja ameriška politika po svojih principih sicer ameriškim interesom odgovarjajoča, da pa mora biti taka, da ne bo plesala, kakor bodo hoteli vlastodržci v Moskvi. Njej so potrebne spremembe, predvsem v taktiki. In ko je isti Dulles odhajal s svojega položaja nazaj v svobodno ameriško življenje, kjer v svoji kritiki ne bo vezan več na nobene formalnosti, sta izjavila predsednik Truman, kakor tudi zunanji tajnik Acheson, "da je opravil dobro delo," ali, kakor so rekli stari Rimljani "bil je zaslužen za domovino"—rekli bi za Ameriko.

L. Č.

Urednikova pošta

Koncert Jadrana v Collinwoodu

CLEVELAND, Ohio — Zopet se bliža čas koncerta našega priljubljenega pevskega zbora Jadrana, ki bo podal poleg programa pesmi tudi mično opereto in sicer v nedeljo, 27. aprila v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

Zbor Jadrana se dosti trudi in žrtvuje že dolgo let. Rad pomagajo pri drugih prireditvah in je v resnici v čast naselbini v Slovenskega delavskega doma. Samo pomislimo, kako žalostno in pusto bi bilo, ako bi zbor naenkrat prenehal obstajati, tako bi se zdelo kot da je SDD z naselbino vred izgubil svojo dušo.

Znano nam je vsem, da se pevci in pevke pri naših zborih vadijo v petju po svojem dnevnem delu za vsakdanji kruh, to se pravi, da žrtvujejo svoj prosti čas in energijo za ohranitev zbora, s tem pa obenem za ohranitev naše lepe, slovenske pesmi med nami. Žrtvujejo za našo narodno in delavsko stvar, ker se zavedajo, da narod brez kulture ne pomeni nič, tako tudi mi naseljenci ne bi pomenili nič, ako ne bi imeli svojih kulturnih skupin, med katerimi so pevski zbori velike važnosti in pomena za našo javno življenje.

Le pomislite, kako žalostni bi bili programi naših prireditev, če ne bi imeli pevskih zborov, da nastopijo s pesmimi in poživijo celo prireditev ter spravijo občinstvo v dobro in veselo razpoloženje.

Zbor Jadrana nam je nudil že mnogo užitka s svojimi lepimi koncerti in letošnji ne bo zaostajal za drugimi, torej poskrbimo, da bo dvorana polna, ker nič bolj ne razveseli pevcev in pevk na dan koncerta, kot če vidiš pred seboj polno dvorano občinstva. To jim vije novega veselja in korajže za nadaljnje delovanje v zboru.

Apeliram še posebno na vse delničarje našega Slovenskega delavskega doma, da se udeležijo koncerta, kajti zbor je domu že veliko pomagal in ker imamo pri domu vse enake pravice, zato pa tudi enake dolžnosti, naj bo v nedeljo, 27. aprila naša skupna dolžnost priti na Jadrana koncert, ker s tem bomo koristili našemu domu, sami sebi in zboru. Za tisto malo vstopnino sedite in poslušate lepo petje, ki vam razvedri duha in obuja lepe spomine. To je duševni užitek, ki ga ne kaže zamuditi, saj vsakdanjih brig in skrbi so polni vsi delovniki, koncertna nedelja Jadrana pa naj bo za nas lep praznik slovenske pesmi.

Vabljeni ste na koncert vsi ljubitelji in prijatelji lepega petja od blizu in daleč. Kličem vam: na svidenje na koncertu in vse lepo pozdravljam!

John Lokar st.

Sprejem v počast kongresnika Crosserja

V nedeljo popoldne se je vrnil v hotelu Carter družabni sprejem za kongresnika Robert Crosser iz 21. kongresnega distrikta. Sprejem so priredili prijatelji kongresnika, ki sedaj končuje svoje 36. leto v kongresu in je starosta ohijske kongresne delegacije.

Kazalo se je premikajoče slike, ki se jih je pred nedavnim posnelo v državni hiši ob priliki aktivnosti, ki jih je vodil Crosser kot načelnik med-državnega trgovskega odbora.

Načelnik odbora, ki je pripravil sestanek, katerega namen je bil, da se čim več ljudi spozna s kongresnikom Crosserjem, je bil sodnik Roy C. Scott. Povabljeni sta tudi bila governor Frank J. Lausche in clevelandski župan Thomas A. Burke.

Plesna veselica društva Nanos

CLEVELAND, Ohio — Društvo Nanos, št. 264 SNPJ na zapadni strani mesta priredi plesno veselico v soboto, 26. aprila v dvorani Doma zapadnih Slovencev na 6818 Denison Ave. Začetek veselice ob 8. uri zvečer. Vabimo vse naše članstvo in vse prijatelje in znanke, da se te naše veselice udeležijo.

Članstvo obveščam, da bo moral po sklepu društva plačati \$1 v društveno blagajno vsak, ki se veselice ne bo udeležil. Blagajno moramo okrepiti, sicer ne bomo mogli kriti letnih stroškov in bo moral potem v januarju 1953 plačati vsak član svoj delež za leto 1952. Torej, skušajte se udeležiti, da bo veselica uspešna in bomo blagajno malo ojačili sedaj. Postrežba bo fina v vseh ozirih in igrala bo izvrstna godba. Torej, na svidenje v soboto, 26. aprila!

Charles Zakely, tajnik.

V zakonski stan

CLEVELAND, Ohio — V soboto, 19. aprila 1952 sta se v cerkvi sv. Vida poročila dobro poznana in priljubljena Frank Centa, kateri je vršil delo dekoriranja in papiranja ter mnogim rojakom uredil in okinal udobna stanovanja, in Jennie Levstek, katera vodi svojo grocerijo in krčmo na 1169 E. 76 St.

Nevesta je bila rojena z rodbinskim imenom Centa na Mali Slivci pri Velikih Laščah, Jugoslavija. Dospevši v Ameriko, se je poročila z Joseph Levstekom, kateri pa je že pred leti umrl.

Akoravno ima svojega ljubljeneega sina, ki je sedaj v ameriški oboroženi sili in hčer, ki je poročena, ter sta ji bila v veliko pomoč, pa vendar ji je bilo otežkočeno voditi trgovino, zato se je odločila, ter si izbrala za svojega bodočega moža Frank Centa, s katerim se je ponovno povrnila na svoje rodbinsko ime Centa.

Sorodniki, prijatelji in znanci jima želijo vso srečo in blagostanje v zakonskem življenju.

Vaš prijatelj.

NAPRAVA ZA PROIZVAJANJE KRME BREZ ZEMLJE

Rastline, ki za rast ne potrebujejo zemlje, so zdaj že znane. Na tem področju je Francoz Pierre proučil in sestavil napravo, ki jo vidimo na sliki. V njej zraste v šestih dneh krmlina trava v šestkratni teži semenja. Naprava je omara s šestimi nadstropji korit za rast trave, ki jih poseben sistem avtomatično poplavlja in dviga iz vode za namakanje s dodatkom posebne hranilne snovi. Iz semenja, ki vzkljeje, še preden ga dajo v omaro, zraste v šestih dne 25—30 cm visoka trava. V šestih vrstah korit, od katerih ima vsako površino 2 m², zraste na leto 30—35 ton krme. To krmo, v kateri je mnogo vitamina B, uporabljajo kot zelo izdatno dodatno krmo.

Here's the Dope

ODLOČEN ODGOVOR SLOVENIJE FAŠISTIČNIM POHLEPNEŽEM

LJUBLJANA, 7. aprila — Prav včeraj je minilo 11 let, odkar so bombe fašističnih pohlepnežev zadele srce Slovenije, našo belo Ljubljano. To je bilo 6. aprila 1941—bila je sončna, vsa pomladna cvetna nedelja kakor letos. Takrat so fašistične bombe rušile naše domove in morale naše otroke. To pa je bil šele majhen uvod v vse grozote, ki so sledile med okupacijo. Ali naj jih naštevam? Ne, predolgo in pregrozno bi bilo. Le na kratko naj povem.

V Ljubljanski pokrajini, v katero je bil zajet del Slovenije, je bilo skupno le 330.000 prebivalcev. Izmed teh so italijanski fašisti ustrelili 2.500, poleg teh so ubili 900 slovenskih borcev-partizanov, nešteto bratov in sester naše krvi pa je izhiral v italijanskih taboriščih. Koliko je bilo požganih domov in celih naselij, kriki strahotno mučenih, kriki starcev in otrok, ki so goreli pri živih telesih, kakor da še danes odmevajo v naših srcih.

Res, težko je vse to pozabiti. In vendar smo se po osvoboditvi trudili, da bi pozabili. Trudili smo se, da bi v Italijani našli dobre sosedo in mejaše. Vedno smo poskušali za obe državi najti najboljše rtištev medsebojnih odnosov. Sosed, ki ni zadovoljen z ravnanjem sosedu, ga ne toži takoj na sodniji, ampak se prej z njim o vsem mirno in preudarno pogovori. Tako smo si tudi Jugoslavlani zamerili rešitev tržaškega problema, ki je nastal po mirovni pogodbi zaradi Svobodnega tržaškega ozemlja. Na tem ozemlju žive Slovenci, Hrvati in Italijani, zato bi vsak razsoden človek menil, da bi bilo najbolje, da bi to vprašanje rešili jugoslovanska in italijanska vlada sami brez tujih posredovalcev.

Toda italijanska vlada je od bila našo roko, poteptala s težavo spleteno prijateljske vezi. Izgleda, da jih je v Italiji še nekaj, ki jih strahotna zadnja vojna ni izmordila. Konferenca starih zunanjih ministrov v Parizu leta 1946 je potegnila nepravilno mejo med Italijo in Jugoslavijo. Ta načrt je naš slovenski in hrvatski narod spet razdelil na dve državi, prav tako kakor po mirovni konferenci v Versaillesu leta 1919. Po pariški konferenci je bil prepričan Italiji kos zemlje, kjer živi 60.000 Slovencev in le 16.000 Italijanov.

Konferenca je prepustila Italiji Gorico, ki je gospodarsko in kulturno središče primorskih Slovencev, kjer imajo tudi v občini večino. Dalje je dobila Italija Tržič in Kanalsko dolino, kjer med prvo svetovno vojno Italijanov sploh ni bilo.

Ti sklepi so odrezali od Jugoslavije tudi Trst. Sloveniji so zaprli pot do morja, čeprav je bila jadranska obala stoletja in stoletja naseljena s Slovenci. Tako je ta nepravilna meja deset odstotkov slovenskega prebivalstva odtrgala od Jugoslavije.

Tem krivičnim mejam se je priključila leta 1948 še izjava treh zahodnih velesil o priključitvi Svobodnega tržaškega ozemlja Italiji. Na to izjavo se zdaj italijanska vlada ves čas sklicuje. Za nas pa je seveda taka rešitev nesprejemljiva. Italija bi rada poleg cone A, ki je zdaj pod anglo-ameriško vojaško upravo, še del cone B, ki je pod upravo Jugoslovanske ljudske armade. Maršal Tito je v svojem govoru jasno in odločno povedal: "Naša vlada ne bo nikoli storila nekaj, kar bi bilo proti volji in želji naših narodov in vedno bomo znali braniti koristi naše države. Torej nobene priključitve k Italiji. Samo za skupno italijansko-jugoslovansko upravo, plebiscit, to je svobodna odločitev, pa pride v poštev, ko bodo za to dozoreli pogoji. Samo taka rešitev je razumna in lahko odvrne nesrečo med nami in Italijo..."

Fašistični pohlepneži in pla-

čanci De Gasperijeve vlade so te dni kričali po ulicah Trsta, Rima, Milana in drugod, da si bodo nasilno prisvojili slovensko ozemlje. Njihov pohlep ne sega le do Trsta, temveč se mu hoče tudi Istre in Dalmacije.

"Ne, tisočkrat ne!" je odločen odgovor jugoslovanskega ljudstva. Trst je svobodna cona—to je za nas velika žrtev. Temu smo se morali z mirovno pogodbo odreči, ne bomo se pa odrekli bratom in sestram naše krvi, nikoli ne bomo mogli privoliti v reševanju tržaškega problema, ne da bi mislili na naše ljudi pod Italijo. Hočemo, da naše prebivalstvo v Italiji govori v našem jeziku in da ima iste pravice kakor jih imajo Italijani v naši državi. Ta življenjska in izpostavljen terorju raznih fašističnih elementov v Italiji. Zato nam mora biti porok italijanska vlada in to vprašanje mora biti močno utrjeno med njimi in nami.

Sedem dni že odmevajo vzkliki ogorčenja po ljubljanskih ulicah. Tisoči in tisoči demonstrirajo proti fašističnim pohlepnežem. Dopoldne in popoldne odmevajo partizanske pesmi, zvečer pa se dolgi sprevedi demonstrantov kot mogočne reke vaje iz ulice v ulico. Pred njimi transparenti, zastave in za njimi morja človeških src, polnih ogorčenih protestov proti krivici.

Studentje v šolah, delavci v tovarnah se zbirajo za protestna zborovanja in potem hite na ulice, da pomnože vrste demonstrantov. Tako je v Ljubljani, tako je tudi v drugih krajih Slovenije—v Brežicah, v Mariboru, Celju, Ptuj, v Zagorju, Trebnjem, Krškem, Ribnici, Mengšu itd. Tako je v stotih krajih Jugoslavije v teh dneh. Naj nas sliši ves svet. Naj naš glas potrkna na vest vseh poštemih ljudi v Italiji, Zedinjenih državah, Angliji, Franciji in drugod po svetu. Slovenci in vsi Jugoslavlani ne bomo nikdar odnehali in popustili v trdi, a pravični borbi za našo slovensko zemljo.

Iva Slokan.

ZA BOLJŠO KMETIJSKO IZOBRAZBO V AMERIKI

Ko je predložil predsednik Truman pred tremi leti vsopred "Stirih točk" za tehniško pomoč gospodarsko nezadostno razviti pokrajinam, so takoj imenovani zemljo-predajni zavodi takoj ponudili sodelovanje. Ti zavodi se imenujejo tako na podlagi Morrill postav iz l. 1862—postava na podlagi, katere podeli zvezna vlada zemljo posameznim državam, nakar je vsaka država zemljo prodala in vporabila izkupiček za razjenje izobraževalnih zavodov, na katerih naj bi se podučevalo o kmetijstvu in mehaničnih poklicih. Mnogo naših velikih kmetijskih šol prejema še danes velik del dohodkov od teh zemljišč.

Zgodovina zemljo-predajnih zavodov kaže jasno ne samo zakaj je vlada sprejela sodelovanje pri vsopredju Stirih točk, temveč tudi zakaj se je povselp zemljo-predajni sistem na tako visoko mesto v ameriškem življenju.

Za časa, ko se je ta sistem vstanovilo, je obiskovalo ameriške šolske zavode in vseučilišča le nizko število onih, ki so hoteli postati pravniki, zdravniki, svečeniki, učitelji ali oni, ki so se hoteli bolje pripraviti za lahko življenje. Manjšina vstrajnih glasovalcev je pa že dolgo nastopala temu načinu vzgoje kot nedemokratskemu in zahtevala primerno šolsko izobrazbo za velike množice ljudstva. Med najbolj vstrajne glasove so spadali oni voditelji v kmetijskih državah, kateri so zahtevali šolske zavode, na katerih naj bi se poučevalo kmetijstvo. O predlogi se je razpravljalo v kongresu in, nekako v sredini državljanske vojne, je podpisal predsednik Lincoln Morrillovo postavu.

Petindvajset let potem ko je bila Morrill-ova postava podpisana, je dovolil kongres denarno svoto v podporo kmetijsko-preiskusnih postaj na novih zavodih. (Danes imamo 53 takih postaj.) Kasneje se je dovolilo sklade za domače dijake-učitelje. L. 1914 je izdal kongres odlok, glasom katerega naj se vporabi zvezne sklade za strnitev raztezega dela zemljo-predajnih zavodov z onim oddelkom za kmetijstvo v en sam sodelujoči raztezni sistem. Na podlagi tega načrta tvorijo upravo vsakega zemljo-predajnega zavoda možne in žene, ki so deželni kmetijski zastopniki, zastopniki za razkazovanje domov in zastopniki 4-H društev (organizacije kmečke mladine.) Ti zastopniki, ki živijo izven zavoda, prinašajo znanje, katero so nabrali tekom šolanja, kmečkemu ljudstvu kjer to živi in dela.

Kmečke družine v Združenih izprazniti.

Značaj pomoči osebe-oseb, katero so razvili zavodi s sodelovanjem kmetijskega oddelka, imajo skoro vsa podjetja za tehnično pomoč, katero so pričele Združene države v raznih delih sveta—na zahteve dotičnih vlad. Zato je bilo umevno, da se je sprejelo sodelovanje, katero so zemljo-predajni zavodi ponudili, zlasti glede razvoja kmetijskih povzetki onkraj morja. Ti zavodi vežbajo sedaj učitelje in tehnike drugih dežel, letno kakih 3.000, in pošiljajo svoje izvedence in učenjake vsak toliko časa v druge dežele. Poleg tega so prevzeli nekateri zavodi vso odgovornost glede načrta Stirih točk.

Danes imajo Združene države 69 zemljo-predajnih zavodov po državah in ozemljih, letno jih obiskuje več kot pol milijona mladeničev in deklet. To so ponajveč ljudske ustanove, katere podpirajo dotične države in so radi tega šolnine in druge pristojbine zelo nizke. Seveda je to odvisno od tega, v koliko hoče ali izobrazbo. Pristojbine za obiskovalce iz druge države so navadno precej višje kot za domačine, vendar so pa mnogo nižje kot v zasebnih zavodih.

(Common Council)

ZLOZLJIV SOD IZ KAVČUKA

2500 praznih takih 208-litrskih posod iz sintetičnega kavčuka, zavzema toliko prostora, kolikor bi ga bilo treba za samo 300 kovinskih posod iste velikosti. Z njimi transportirajo olje, maziva, emulzije, barve, suhe praške, farmacevtske proizvode in še mnogo drugih kemikalij. Lite so v enem kosu in imajo na vrhu prstan za dviganje, valijo in spravljajo jih pa podobno kakor navadne sode. Ker jih polnijo, ko so zloženi, odprtine za uhaanje zraka pri polnjenju niso potrebne. Zaradi zaobljenih oglov je te posode mogoče popolnoma izprazniti.

**GIVE
TO CONQUER
CANCER**

**AMERICAN
CANCER
SOCIETY**

ENAKOPRAVNOST

“Po ozkih, večkrat le 30 cen-

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUDICIAL PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
Henderson 1-5311 — Henderson 1-5312
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year—(Za eno leto) \$8.50
For Six Months—(Za šest mesecev) 5.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge izemske države):
For One Year—(Za eno leto) \$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 6.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

JOHN FOSTER DULLES

(2)

Amerika po prvi svetovni vojni je po ameriškem kongresu, predvsem po odboru senata za zunanje politične zadeve, odklonila ameriško sodelovanje med Združenimi narodi v organizaciji, ki se je tedaj imenovala "Liga narodov." Amerika notranje pa je čutila svojo notranjo potrebo, da gre v svet predvsem s svojimi produkti. Danes imenujejo šolski učbeniki to dobo, dobo ameriškega imperializma, četudi lahko postavimo začetek te akcije in njene datume za dvoje desetletij nazaj. Vendar je zelo značilno za republikance, da se niso hoteli odkrito izjaviti, kar je narekovala ameriška stvarnost, da namreč Amerika ne more ostati več izolirana. Republikanci, vsaj del predstavljan po bivšem predsedniku Hooverju, so iznašli novo teorijo o ameriškem izolacionizmu. Znašli so razne kombinacije in predlagali kompromise vseh vrst. Amerika na primer naj zgradi številno ladjevje, močno letalstvo, naj točno določi, koliko ameriških vojakov sme iti v svet, a jim je ugajalo istočasno, da je Amerikanec čutil sam v sebi, da mu je usoda poverila močno vodstvo vsota. Nakazila usode, vsebino ideje, ki znači Ameriko, so hoteli ti republikanci meriti po številkah! Prijalo pa jim je, da so te številke visoke.

Med demokracijo je bil pokojni predsednik Franklin Roosevelt Amerikanec anglosaksonske rase, namreč v tem smislu, da je v časih, ko je domovina v nevarnosti, združil okrog sebe vse delovne moči in je prevzel v svojo vladotvrd republikance in jim dal zelo odgovorna mesta.

V dobi svetovne napetosti je bil predsednik Truman pameten in ameriški patriot, ko je imenoval republikanca Johna Foster Dullesa za svojega zunanje političnega svetovaleca. S tem je hotel povdariti sedanjo vlogo Amerike v svetu, pri kateri naj sodeluje tudi republikanska stranka, čeprav ni na vladi. Toda pojem "biti na vladi ali biti izven vlade," za dejansko življenje v Ameriki naj ne bo znak ločitve, ampak znak sodelovanja. Republikanci sami pa naj bodo dobri Amerikanci in naj pomagajo pri izvršitvi vloge, ki je bila po usodi in po zgodovini določena v sedanjih časih Ameriki v svetu in za človeštvo!

Ce strnemo razne fotografije Johna Foster Dullesa v eno pregledno sliko, bomo lahko rekli: John Foster Dulles na ameriški politični pozornici ni bil nov človek, ko ga je Truman pritegnil nase. Rastel je v eni zelo poznani newyorških advokatskih družb, bister po umu in velik po svetovnem razgledu. Dulles je bil opazovalec v Parizu, ko se je delal obračun o prvi veliki človeški tragediji—prvi svetovni vojni in mu je bila dana prilika, kasneje z vsemi posledicami—da je opazoval maščevalni duh in njegove izrodke, predvsem med dvema velikima evropskima narodoma, med Nemci in Francozi. Ta maščevalni duh ni nikdar pozitiven ne v zasebnem, kaj šele v življenju narodov in mora nujno voditi do bodočih konfliktov, ki so usodepolni. To prepričanje je dobil Dulles že tedaj, torej pred 30 leti. Dullesa najdemo po vojni med osnovatelji in zagovorniki Združenih narodov, ga najdemo v vrstah tistih, katere je sovjetski zunanji minister, ko je s prstom kazal v San Franciscu ravno na osebo Dullesa, imenoval "vojne hujskače številka I." Dullesa najdemo kot enega izmed najbolj pozitivnih ameriških faktorjev v zunanji politiki in očeta mirove pogodbe z Japonsko. Vsebinske te pogodbe je zunanji izraz dela in borbe, obenem pa tudi miselnosti Dullesa kot Amerikanca. Dullesa najdemo, ko pristopuje slovesnemu podpisu te pogodbe z Japonsko, hkrati z varnostnimi pogodbami Amerike z raznimi državami na Pacifiku, katere pogodbe je isti Dulles spravi skupaj v celotni zunanje politični sistem ameriške politike na Daljnem vzhodu. Dullesa najdemo v volilni dobi 1952, ko se poslovi od predsednika Trumana in državnega tajnika Achesona, ko iznese gotovo kritiko nad ameriško zunanjo politiko in ko se prav konkretno izjavi, da je sedanja ameriška politika po svojih principih sicer ameriškimi interesi odgovarjajoča, da pa mora biti taka, da ne bo plesala, kakor bodo hoteli vladodržci v Moskvi. Njej so potrebne spremembe, predvsem v taktiki. In ko je isti Dulles odhajal s svojega položaja nazaj v svobodno ameriško življenje, kjer v svoji kritiki ne bo vezan več na nobene formalnosti, sta izjavila predsednik Truman, kakor tudi zunanji tajnik Acheson, "da je opravil dobro delo," ali, kakor so rekli stari Rimljani "bil je zaslužen za domovino"—rekli bi za Ameriko.

L. Č.

Urednikova pošta

Koncert Jadrana v Collinwoodu

CLEVELAND, Ohio—Zopet se bliža čas koncerta našega priljubljenega pevskega zbora Jadrana, ki bo podal poleg programa pesmi tudi mično opereto in sicer v nedeljo, 27. aprila v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

Zbor Jadrana se dosti trudi in žrtvuje že dolgo let. Rad pomaga pri drugih prireditvah in je v resnici v čast naselbini in Slovenskega delavskega doma. Samo pomislimo, kako žalostno in pusto bi bilo, ako bi zbor naenkrat prenehal obstojati, tako bi se zdelo kot da je SDD z naselbino vred izgubil svojo dušo.

Znano nam je vsem, da se pevec in pevke pri naših zborih vadijo v petju po svojem dnevnem delu za vsakdanji kruh, to se pravi, da žrtvujejo svoj prosti čas in energijo za ohranitev zbora, s tem pa obenem za ohranitev naše lepe, slovenske pesmi med nami. Žrtvujejo za našo narodno in delavsko stvar, ker se zavedajo, da narod brez kulture ne pomeni nič, tako tudi mi naseljenici ne bi pomenili nič, ako ne bi imeli svojih kulturnih skupin, med katerimi so pevski zbori velike važnosti in pomena za naše javno življenje.

Le pomislite, kako žalostni bi bili programi naših prireditev, če ne bi imeli pevskih zborov, da nastopijo s pesmimi in poživijo celo prireditev ter spravijo občinstvo v dobro in veselo razpoloženje.

Zbor Jadrana nam je nudil že mnogo užitek s svojimi lepimi koncerti in letošnji ne bo zaostajal za drugimi, torej poskrbimo, da bo dvorana polna, ker nič bolj ne razveseli pevec in pevk na dan koncerta, kot če vidijo pred seboj polno dvorano občinstva. To jim vlije novega veselja in korajžje za nadaljnje delovanje v zboru.

Apeliram še posebno na vse delničarje našega Slovenskega delavskega doma, da se udeležijo koncerta, kajti zbor je domu že veliko pomagal in ker imamo pri domu vse enake pravice, zato pa tudi enake dolžnosti, naj bo v nedeljo, 27. aprila naša skupna dolžnost priti na Jadrana koncert, ker s tem bomo koristili našemu domu, sami sebi in zboru. Za tisto malo vstopnino sedite in poslušate lepo petje, ki vam razvedri duha in obuja lepe spomine. To je duševni užitek, ki ga ne kaže zamuditi, saj vsakdanjih brig in skrbi so polni vsi delovniki, koncertna nedelja Jadrana pa naj bo za nas lep praznik slovenske pesmi.

Vabljeni ste na koncert vsi ljubitelji in prijatelji lepega petja od blizu in daleč. Kličem vam: na svidenje na koncertu in vse lepo pozdravljam!

John Lokar st.

Sprejem v počast kongresnika Crosserja

V nedeljo popoldne se je vrnil v hotelu Carter družabni sprejem za kongresnika Robert Crosser iz 21. kongresnega distrikta. Sprejem so priredili prijatelji kongresnika, ki sedaj dokončuje svoje 36. leto v kongresu in je starosta ohijske kongresne delegacije.

Kazalo se je premikajoče slike, ki se jih je pred nedavnimi posnelo v državni hiši ob priliki aktivnosti, ki jih je vodil Crosser kot načelnik med-državnega trgovskega odbora.

Načelnik odbora, ki je pripravil sestanek, katerega namen je bil, da se čim več ljudi spozna s kongresnikom Crosserjem, je bil sodnik Roy C. Scott. Povabljeni sta tudi bila governor Frank J. Lausche in clevelandski župan Thomas A. Burke.

Plesna veselica društva Nanos

CLEVELAND, Ohio—Društvo Nanos, št. 264 SNPJ na zapadni strani mesta priredi plesno veselico v soboto, 26. aprila v dvorani Doma zapadnih Slovencev na 6818 Denison Ave. Začetek veselice ob 8. uri zvečer. Vabimo vse naše članstvo in vse prijatelje in znanke, da se te naše veselice udeležijo.

Članstvo obveščam, da bo moral po sklepu društva plačati \$1 v društveno blagajno vsak, ki se veselice ne bo udeležil. Blagajno moramo okrepiti, sicer ne bomo mogli kriti letnih stroškov in bo moral potem v januarju 1953 plačati vsak član svoj delež za leto 1952. Torej, skušajte se udeležiti, da bo veselica uspešna in bomo blagajno malo ojačili sedaj. Postrežba bo fina v vseh ozirih in igrala bo izvrstna godba. Torej, na svidenje v soboto, 26. aprila!

Charles Zakely, tajnik.

V zakonski stan

CLEVELAND, Ohio—V soboto, 19. aprila 1952 sta se v cerkvi sv. Vida poročila dobro poznana in priljubljena Frank Centa, kateri je vršil delo dekoriranja in papiranja ter mnogim rojakom uredil in okinal udoben stanovanja, in Jennie Levstek, katera vodi svojo grocerijo in krčmo na 1169 E. 76 St.

Nevesta je bila rojena z rodbinskim imenom Centa na Mali Slivci pri Velikih Laščah, Jugoslaviji. Dospela je v Ameriko, se je poročila z Joseph Levstekom, kateri pa je že pred leti umrl.

Akoravno ima svojega ljubljene sina, ki je sedaj v ameriški oboroženi sili in hčer, ki je poročena, ter sta ji bila v veliko pomoč, pa vendar ji je bilo oteženo voditi trgovino, zato je se odločila, ter si izbrala za svojega bodočega moža Frank Centa, s katerim se je ponovno povrnila na svoje rodbinsko ime Centa.

Sorodniki, prijatelji in znanci jima želijo vso srečo in blagostanje v zakonskem življenju.

Vaš prijatelj.

NAPRAVA ZA PROIZVAJANJE KRME BREZ ZEMLJE

Rastline, ki za rast ne potrebujejo zemlje, so zdaj že znane. Na tem področju je Francos Pierre proučil in sestavil napravo, ki jo vidimo na sliki. V njej zraste v šestih dneh krmilna trava v šestkratni teži semenja. Naprava je omara s šestimi nadstropji korit za rast trave, ki jih poseben sistem avtomatično poplavlja in dviga iz vode za namakanje z dodatkom posebne hranilne snovi. Iz semenja, ki vzlikne, se preden ga dajo v omaro, zraste v šestih dne 25—30 cm visoka trava. V šestih vrstah korit, od katerih ima vsako površino 2 m², zraste na leto 30—35 ton krmne. To krmno, v kateri je mnogo vitamina B, uporabljajo kot zelo izdatno dodatno krmno.

Tem krivicih mejam se je priključila leta 1948 še izjava treh zahodnih veleisl od priključitvi Svobodnega tržaškega ozemlja Italiji. Na to izjavo se zdaj italijanska vlada ves čas sklicuje. Za nas pa je seveda taka rešitev nesprejemljiva. Italija bi rada poleg cone A, ki je zdaj pod anglo-ameriško vojaško upravo, še del cone B, ki je pod upravo Jugoslovanske ljudske armade. Maršal Tito je v svojem govoru jasno in odločno povedal: "Naša vlada ne bo nikoli storila nekaj, kar bi bilo proti volji in želji naših narodov in vedno bomo znali braniti koristi naše države. Torej ne bomo priključili Italiji. Samo za skupno italijansko-jugoslovansko upravo, plebiscit, to je svobodna odločitev, pa pride v poštev, ko bodo za to dozoreli pogoji. Samo taka rešitev je razumna in lahko odvrne nesrečo med nami in Italijo..."

ODLOČEN ODGOVOR SLOVENIJE FAŠISTIČNIM POHLEPNEŽEM

LJUBLJANA, 7. aprila—Prav včeraj je minilo 11 let, odkar so bombe fašističnih pohlepnežev zadele srce Slovenije, našo belo Ljubljano. To je bilo 6. aprila 1941—bila je sončna, vsa pomladna cvetna nedelja kakor letos. Takrat so fašistične bombe rušile naše domove in morile naše otroke. To pa je bil šele majhen uvod v vse grozote, ki so sledile med okupacijo. Ali naj jih naštevam? Ne, predolgo in pregrozno bi bilo. Le na kratko naj povem.

V Ljubljanski pokrajini, v katero je bil zajet del Slovenije, je bilo skupno le 330.000 prebivalcev. Izmed teh so italijanski fašisti ustrelili 2.500, poleg teh so ubili 900 slovenskih borcev-partizanov, nešteto bratov in sester naše krvi pa je izhiral v italijanskih taboriščih. Koliko je bilo požganih domov in celih naselij, kriki strahotno mučenih, kriki starcev in otrok, ki so goreli pri živih telesih, kakor da še danes odmevajo v naših srcih.

Res, težko je vse to pozabiti. In vendar smo se po osvoboditvi trudili, da bi pozabili. Trudili smo se, da bi v Italijanih našli dobre sosedne in mejaše. Vedno smo poskušali za obe državi najti najboljše rtištev medsebojnih odnosov. Sosed, ki ni zadovoljen z ravnanjem sosedu, ga ne toži takoj na sodniji, ampak se prej z njim o vsem mirno in preudarno pogovori. Tako smo si tudi Jugoslavlani zamišljali rešitev tržaškega problema, ki je nastal po mirovni pogodbi zaradi Svobodnega tržaškega ozemlja. Na tem ozemlju žive Slovenci, Hrvati in Italijani, zato bi vsak razsoden človek menil, da bi bilo najbolje, da bi to vprašanje rešili jugoslovanska in italijanska vlada sami brez tujih posredovalcev.

Toda italijanska vlada je od bila našo roko, potepala s težavo spleteno prijateljske vezi. Izgleda, da jih je v Italiji še nekaj, ki jih strahotna zadnja vojna ni izmordala. Konferenca štirih zunanjih ministrov v Parizu leta 1946 je potegnila nepravilno mejo med Italijo in Jugoslavijo. Ta načrt je naš slovenski in hrvatski narod spet razdelil na dve državi, prav tako kakor po mirovni konferenci v Versailles leta 1919. Po pariški konferenci je bil prepuščen Italiji kos zemlje, kjer živi 60.000 Slovencev in le 16.000 Italijanov.

Konferenca je prepustila Italiji Gorico, ki je gospodarsko in kulturno središče primorskih Slovencev, kjer imajo tudi v obični večino. Dalje je dobila Italija Trzic in Kanalsko dolino, kjer med prvo svetovno vojno Italijani sploh ni bilo.

Ti sklepi so odrezali od Jugoslavije tudi Trst. Sloveniji so zaprli pot do morja, čeprav je bila jadranska obala stoletja in stoletja naseljena s Slovenci. Tako je ta nepravilna meja deset odstotkov slovenskega prebivalstva odtrgala od Jugoslavije.

Tem krivicih mejam se je priključila leta 1948 še izjava treh zahodnih veleisl od priključitvi Svobodnega tržaškega ozemlja Italiji. Na to izjavo se zdaj italijanska vlada ves čas sklicuje. Za nas pa je seveda taka rešitev nesprejemljiva. Italija bi rada poleg cone A, ki je zdaj pod anglo-ameriško vojaško upravo, še del cone B, ki je pod upravo Jugoslovanske ljudske armade. Maršal Tito je v svojem govoru jasno in odločno povedal: "Naša vlada ne bo nikoli storila nekaj, kar bi bilo proti volji in želji naših narodov in vedno bomo znali braniti koristi naše države. Torej ne bomo priključili Italiji. Samo za skupno italijansko-jugoslovansko upravo, plebiscit, to je svobodna odločitev, pa pride v poštev, ko bodo za to dozoreli pogoji. Samo taka rešitev je razumna in lahko odvrne nesrečo med nami in Italijo..."

Fašistični pohlepneži in pla-

čanci De Gasperi je vlade so te dni kričali po ulicah Trsta, Rima, Milana in drugod, da si bodo nasilno prisvojili slovensko ozemlje. Njihov pohlep ne sega le do Trsta, temveč se mu hoče tudi Istre in Dalmacije.

"Ne, tisočkrat ne!" je odločen odgovor jugoslovanskega ljudstva. Trst je svobodna cona—to je za nas velika žrtev. Temu smo se morali z mirovno pogodbo odreči, ne bomo se pa odrekli bratom in sestram naše krvi, nikoli ne bomo mogli privoliti v reševanju tržaškega problema, ne da bi mislili na naše ljudi pod Italijo. Hočemo, da naše prebivalstvo v Italiji govori v našem jeziku in da ima iste pravice kakor jih imajo Italijani v naši državi. Ta življel ne sme biti izpostavljen terorju raznih fašističnih elementov v Italiji. Zato nam mora biti porok italijanska vlada in to vprašanje mora biti močno utrjeno med njimi in nami.

ZA BOLJŠO KMETIJSKO IZOBRAZBO V AMERIKI

Ko je predložil predsednik Truman pred tremi leti vsopred "štirih točk" za tehniško pomoč gospodarsko nezadostno razviti pokrajinam, so takoj imenovali zemljo-predajni zavodi takoj ponudili sodelovanje. Ti zavodi se imenujejo tako na podlagi Morrill postav iz l. 1862—postava na podlagi, katere podela zvezna vlada zemljo posameznim državam, nakar je vsaka država zemljo prodala in vporabila izkupicek za zrajenje izobraževalnih zavodov, na katerih naj bi se podučevalo o kmetijstvu in mehaničnih poklicih. Mnogo naših velikih kmetijskih šol prejema še danes velik del dohodkov od teh zemljišč.

Zgodovina zemljo-predajnih zavodov kaže jasno ne samo zakaj je vlada sprejela sodelovanje pri, vsopredju štirih točk, temveč tudi zakaj se je povselp zemljo-predajni sistem na tako visoko mesto v ameriškem življenju.

Za časa, ko se je ta sistem ustanovilo, je obiskovalo ameriške šolske zavode in vseučilišča le nizko število onih, ki so hoteli postati pravniki, zdravniki, svečeniki, učitelji ali oni, ki so se hoteli bolj pripraviti za lahko življenje. Manjšina vstrajnih glasovalcev je pa že dolgo nastrovala temu načinu vzgoje kot nedemokratskemu in zahtevala primerno šolsko izobrazbo za velike množice ljudstva. Med najbolj vstrajne glasove so spadali oni voditelji v kmetijskih državah, kateri so zahtevali šolske zavode, na katerih naj bi se poučevalo kmetijstvo. O predlogi se je razpravljalo v kongresu in, nekako v sredini državljanske vojne, je podpisal predsednik Lincoln Morrill-ovo postavu.

Petindvajset let potem ko je bila Morrill-ova postava podpisana, je dovolil kongres denarno svoto v podporo kmetijsko-preizkusnih postoj na novih zavodih. (Danes imamo 53 takih postoj.) Kasneje se je dovolilo sklade za domače diake-učitelje. L. 1914 je izdal kongres odlok, glasom katerega naj se vporabi zvezne sklade za strnitev razveznega dela zemljo-predajnih zavodov z onim oddelkom za kmetijstvo v en sam sodelujoči razvezni sistem. Na podlagi tega načrta tvorijo upravo vsakega zemljo-predajnega zavoda možje in žene, ki so deželni kmetijski zastopniki, zastopniki za razkazovanje domov in zastopniki 4-H društev (organizacije kmečke mladine.) Ti zastopniki, ki žive izven zavoda, prinašajo znanje, katero so nabrali tekom šolanja, kmečkemu ljudstvu kjer to živi in dela.

Kmečke družine v Združenih izprazniti.

Sedem dni že odmevajo vzklili ogorčenja po ljubljanskih ulicah. Tisoči in tisoči demonstrirajo proti fašističnim pohlepnežem. Dopoldne in popoldne odmevajo partizanske pesmi, zvečer pa se dolgi sprevali demonstrantov kot mogočne reke vale iz ulice v ulico. Pred njimi transparenti, zastave in za njimi morja človeških src, polnih ogorčenih protestov proti krivici.

Studentje v šolah, delavci v tovarnah se zbirajo za protestna zborovanja in potem hite na ulice, da pomnože vrste demonstrantov. Tako je v Ljubljani tako je tudi v drugih krajih Slovenije—in Brezicah, v Mariboru, Celju, Ptuj, v Zagorju, Trebnjem, Krškem, Ribnici, Mengšu itd. itd. Tako je v stotih krajih Jugoslavije v teh dneh. Naj nas sliši ves svet. Naj naš glas poteka na vest vseh poštenih ljudi v Italiji, Zedinjenih državah, Angliji, Franciji in drugod po svetu. Slovenci in vsi Jugoslavlani ne bomo nikdar odnehal in popustili v trdi, a pravični borbi za našo slovensko zemljo.

Iva Slokan.

državah grade svoje domove in življenja v smislu tega ljudskega kmetijskega načrta. Da podamo samo en primer: Ko Amerikanec kupi ali najame kos zemljišča, se lahko obrne na okrajnega kmetijskega zastopnika, kateri mu bo pomagal vrediti kmetijo. Vzorec prsti se pošlje zemljo-predajni poiskusni postaji, da ga preišče. Poročilo pove potem kmetu točno kaj bo na njegovi zemlji rastle in kakšna gnojila naj vporablja. Tržna poročila, katera razpošiljajo zemljo-predajni zavodi mu povedo, po katerih pridelkih se bo najbrže povpravevalo. Zastopnik tudi svetuje kmetu, kako skrbeti za živino in se vsake toliko časa povrne, da cepi živino proti boleznim.

Značaj pomoči osebe-oseb, katero so razvili zavodi s sodelovanjem kmetijskega oddelka, imajo skoro vsa podjetja za tehnično pomoč, katero so pričele Združene države v raznih delih sveta—na zahteve dotičnih vlad. Zato je bilo umevno, da se je sprejelo sodelovanje, katero so zemljo-predajni zavodi ponudili, zlasti glede razvoja kmetijskih povzretili onkraj morja. Ti zavodi vežbajo sedaj učitelje in tehnike drugih dežel, letno kakih 3.000, in pošiljajo svoje izvedence in učenjake vsak toliko časa v druge dežele. Poleg tega so prevzeli nekateri zavodi vso odgovornost glede načrta štirih točk.

Danes imajo Združene države 69 zemljo-predajnih zavodov po državah in ozemljih, letno jih obiskuje več kot pol milijona mladencev in deklet. To so ponajveč ljudske ustanove, katere podpirajo dotične države in so radi tega šolnine in druge pristojbine zelo nizke. Seveda je to odvisno od tega, v koliko hoče ali izobrazbo. Pristojbine za obiskovalce iz druge države so navadno precej višje kot za domačine, vendar so pa mnogo nižje kot v zasebnih zavodih.

(Common Council)

ZLOZLJIV SOD IZ KAVČUKA

2500 praznih takih 208-litrskih posod iz sintetičnega kavčuka, zavzema celotni prostor, kolikor bi ga bilo treba za samo 300 kovinskih posod iste velikosti. Z njimi transportirajo olje, mazivo, emulzije, barve, suhe praške, farmacevtske proizvode in še mnogo drugih kemikalij. Lite so v enem kosu in imajo na vrhu prstan za dviganje, valijo in spravljajo jih pa podobno kakor navadne sode. Ker jih polnijo, ko so zloženi, odprtine za uhažanje zraka pri polnjenju niso potrebne. Zaradi zaobljenih oglov je te posode mogoče popolnoma izprazniti.

JOHAN BOJER:

IZSELJENCI

ROMAN

(Iz Norveščine prevedel Božo Vodušek)

(Nadaljevanje)

Bergitta je bila odpotovala prejšnji dan v mesto. In čutil je kakor neki sram, da ni povedal materi, kako daleč je bilo med njima. Ampak ona bi ga bila lahko vprašala, čemu se ne bi vršila poroka na Kvidalu, še preden bi odpotovala.

Zdaj je domači kraj izginil in mati in plavka se pač vračata domov.

Kdaj se boš vrnil, Morten?

V

Ali z novim mestom Nidarsom se je zgodilo drugače, kakor sta si Morten in Erik Foss zamišljala.

Šlo je na pomlad in Peter Skaarnes je vlačil z brano na polju. Naenkrat ustavi konje in se prične ozirati. Nova pot je držala tik mimo njega. In prav res, kakor je grešnik pred Bogom, ali ni to Morten, ki prihaja

tamkaj? Vozi se z dvema konjema na visokem vozu in za vozom tečeta dva druga konja. Zraven njega sedi mlada žena. Peter Skaarnes strmi in končno zakolne: "Vraga, zdaj je z mirom pri kraju!"

Njega so to zimo, ko je bila postavljena oblast, izvolili za občinskega sodnika! In zakaj ne? Bil je trgovec in posojal je denar, ali ni bilo razumljivo, da so ljudje glasovali zanj? Po zakonu je zdaj bila sicer določena meja obrestim, smele so znašati žal samo dvanaest odstotkov. Ali Skaarnes si je znal pomagati. Če je prišel kdo k njemu in bi si bil rad izposodil denar, je moral najprej kupiti za dvojno ceno kak star plug ali brano, ali pa zastoj zvoziti v mesto nekoliko tovorov pšenice. Šele potem se je dalo govoriti o posojilu. Ali ni imel prav, da se je branil pro-

pada? Kako se je moglo dogoditi, da jih je toliko zanj glasovalo, je bila sicer stvar zase, ampak zdaj je bil občinski sodnik. Smel je ljudi poročati, odločati v medsebojnih sporih in če mu kdo ni bil po godu, ga je lahko dal prijeti in zapreti v klet za krompir, ki je bila preurejena v ječo. Tako mogočen je bil postal Skaarnes, čeprav se je župnik besno boril proti njemu. Župnik! Zanj se je vraga brigal. Zdaj pa je prihajal nekdo, ki je bil mnogo nevarnejši.

Onadva sta izšla na pred Mortenovo hišo. In tam je stala Bergitta v dolgem sivem dežnem plašču in s črno ruto na glavi, ožgana od vožnje preko prerije, in začudeno gledala z velikimi očmi. Prav res, saj tam je bila ilovnata koča, v kateri je Morten živel nekoliko let. Morala ji jo je bližje ogledati. Ne, kakšna luknja! Ozirala se je na male lesene hiše, na kope slame okrog njih, na črne ploskve izorane zemlje in končno se je na glas zasmejala. Nikdar mu ne bi bila kot žena sledila na Kvidal, ampak tukaj—v tako neskončno daljnem svetu, kjer polja nimajo mej in so hiše kakor škatalice vžigalic, tukaj je bilo nekaj drugega. To je bilo kakor pravljica. In kljub temu, ali je res ona, ki zdaj stoji tukaj? Tako neverjetno je bilo.—Ali se ni morala smejeti?

Da, prišla sta kot mlada zakonska dvojica, poročila sta se v eni izmed norveških cerkva v New Yorku. Vožnja semkaj je bila za Mortena nenavaden dogodek, ne, kako se je vse izpremenilo v nekoliko letih. Pred njim je bila nova pot in v razdaljah nekaj milijonov bil postavljena hiša, kjer so potniki lahko prenočevali. Zdaj ni bilo treba več spati pod vozovi. In povsod so bili novi naseljenci. Nekega dne se bo še dogodilo, da se bodo vrstile naselbine druga drugi od Northvillea prav do sem.

Tedaj pa je prišel Simen iz hleva. Oho, nenadoma je obstal in široko pogledal. "Ali res—ti si si kupil konje, Morten!"

"Konje? Rajši pogledj mojo ženo."

"Tvojo ženo?" Simen je stal z vedrom v roki in strmel.

"Dober dan!" ga je pozdravila Bergitta in smeje stopila k njemu.

Ali komaj so bili v mali sobi, se je spet pričela smejeti. Stala je na sredi in gledala okoli sebe. "Ah, za božjo voljo, kakšen nered, tukaj je res potrebna ženska." In potem je morala iti pogledat v kuhinjo in v kamro in tam je bilo še huje.

Ampak že prihodnji dan je moral Morten obiskati stare naseljence in jim pokazati svojo ženo. To pot se je moral voziti. Saj nihče ne bo mogel videti na konjih, da so bili kupljeni na upanje. Ampak zdaj je nameraval lotiti se nečesa novega, in četudi bi moral k Skaarnesu in si izposoditi denarja.

Bil je pravi spomladanski dan z nenadnimi plohami in solncem. Dišalo je po prsti in po rasti. V daljavi je trepetala velikanska mavrica nad ravnino.

Ali pa sta mogla kaj drugega kakor smejeti se ob razburjenju, ki sta ga vzbujala. Ana je stala pred hišo z zavihanimi rokavi in prala. Naenkrat pa se je morala nečesa oprijeti, kakor v strahu, da ne bi omahnila. "Ne, kaj je mogoče...!" Obe sestri sta se vrgli druga drugi v naročje in jokali, ali Bergitta je komaj utegnila ogledati si vse tri otroke, še manj odgovoriti na vsa vprašanja o domu. Morten je silil dalje. Drugič se bosta porazgovorila.

Najstarejši fant Izak, s črnimi lasmi in rjavimi očmi, pa je bil že tekel k sosedom, da jim sporoči novico.

Pri Karen in Kmalu je bilo prav slavnostno razpeloženje, ko je Morten pokazal majhno omario in dejal, da je v njej stara ura iz Skareta. Da, da, zdaj jo

obesite. Zbogom—drugič boste slišali več novic z doma. Zbogom.

Ali zunaj na polju je videl tri volovske vprege in pet konj se je paslo na travniku. Vraga! si je mislil, prehitvejo te, ampak le počakajte!

Bergitta je morala odpreti dežnik. Nobene poti ni bilo več. Morala sta se voziti okoli polj in se vijugati dalje. Konja sta vzbujala pozornost. Pripeljala sta se k majhni leseni hiši z zastori na oknih. "Kdo pa tukaj stanuje?"

"Ola Vathe in polkovnikova hči!" je odgovoril Morten. "Ne—torej tako živita, ne, kaj takega!"

V hiši je sedela Elza z Dyrendala in šivala s tremi otroki okoli sebe. Malo je osivela in upadla. Ola pa piše pri mizi. Član občinske uprave je, končno je bilo tudi njemu poverjeno zapupno mesto. "Ti sam pa boš moral pričeti znova!" si je mislil Morten. "Prehitvejo te, drug za drugim."

Kave nikakor nista mogla počakati. Morten je čutil, kako je Ola stal in gledal za konji. Kar naj. Bržkone ima še zmeraj samo vole in to ga jezi. Ampak videli bomo.

Ali kdo bi bil slutil, da je bil materin ljubljeneček že poročen in imel dediča v zibelki? Njegova Irka je bila velika rdečelasa žena, s pegami na obrazu in jastrebim nosom. Pogovarjala sta se skoraj samo z rokami. Zakaj on ni bil nič kaj trden v angleščini in ona se še ni naučila mnogo norveščine. "Kako je mame ime?" je vprašala Bergitta in pokazala na malčka v zibelki. "Peter," je rekel Anton. "No, no, Patrick!" je zaklicala mati in divje pogledala moža. Sicer pa še ni bil krščen, je povedal Anton, zakaj mati je hotela, da bi bil otrok katoliški, on pa se je temu upiral, in nihče se ni hotel vdati. "What is your meaning?" je vprašala Irka in se ozrla na Mortena. "To se pravi: Kaj pravite k temu?" jo je popravil Anton. V svoji lastni hiši se je boril za domači jezik. Zbogom, je rekel Morten. Da, saj se homo še videli. Zbogom, zbogom!

Ko sta se peljala dalje, se je imela Bergitta spet nečemu smejati. "Tadva se pač noč in dan prepirata!" je rekla. "Ne, kakšen par! Kmalu ju morava povabiti, da bova imela kaj zabave."

Bilo je najbolje takoj obiskati tudi učitelja Berga. Sedel je v kuhinji svoje nove lesene hiše in jedel. Bil je neobrit in mleko in drobtine so se držale njegovih sivorjavih brk. Ampak kakšen nered je bil vse naokoli. Planil je pokonci, si obrisal usta in toliko, da ju je pozdravil. Potem je takoj pričel govoriti o svojih lastnih zadevah.

"Priklonita se mi," je rekel. "Zakaj zdaj predstavljam oblast!"

"Tako, kaj si predsednik Združenih držav?"

"Ne, ampak chairman v občinski upravi."

"Prikljnam se," je rekel Morten.

Zdaj pa je pričel učitelj Jo skakati po kuhinji in divjati. Zdaj nadzira pokrajinska uprava šole in zahteva, da se mora pouk vršiti v angleščini. "V angleščini! Ali slišiš? Kaj misliš, da bom to storil?"

"Ali se lahko upreš?" je vprašal Morten.

"Lahko odstopim."

"To bi bilo slabo."

"Ah, jaz sem rojen pod nesrečno zvezdo, vse, česar se lotim, gre k vragu. Da, da." In ozrl se je k oknu in pokimal.

(Dalje prihodnjič).

Naznanilo in zahvala

S tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom in prijateljem, da je preminila naša nadvse ljubljena soproga, mama, stara mama in sestra

ANNA PISANSKY

rojena OBREZA (preje BOLE)

Blagopokojnica je preminila 7. aprila 1952 po operaciji v Charity bolnišnici. Pogreb se je vršil dne 10. aprila iz pogrebnega zavoda Joseph Zele in sinovi na Calvary pokopališče.

Doma je bila iz Begunj pri Cerknici na Notranjskem, odkoder je prišla v Ameriko pred 41 leti. Bila je članica društva Svob. Slovence št. 2 SDZ.

Tem potom se iskreno zahvaljujemo vsem onim, ki so položili krasne vence in cvetje ob krsti pokojnice; kar nam je bilo v dokaz, da ste pokojnico spoštovali in ljubili.

Dalje hvala lepa vsem, ki so darovali za sv. maše, ki se bodo brale za mir in pokoj njene duše.

Hvala lepa pogrebniemu zavodu Joseph Zele in sinovi za vso postrežbo v dneh naše britkosti, kakor tudi za izvrstno urejen pogrebni spreved.

Bodi vsem, ki so nam stali ob strani, nas tožili in bili v pomoč na en ali drugi način v naši žalosti ob izgubi drage pokojnice, izrečena naša iskrena zahvala.

Tebi pa, preljuba žena, draga, nepozabna mama, stara mama in sestra, pa kličemo: Počivaj v miru! V nadi, da bi se še nekaj časa veselila življenja, si se podala v bolnišnico v svrhu zdravljenja, a usoda je hotela drugače in Ti pretrgala nit življenja. Zalostna so naša srca nad izgubo Tebe, draga soproga in mati, v spominu našem pa boš živela do konca naših dni, ko tudi mi pridemo tja za Teboj, tja, kjer vlada večni mir in pokoj. Snivaj sladko pod zeleno rušo.

Zaljubljeni ostali:

KARL, soprog
ANDREW BOLE, sin v Floridi
ANN SEGA, hči
BETTY, sinaha
CHARLES, zet
štirje vnuki
JENNIE ZIGAVEC, sestra
TONY OBREZA, brat
in v stari domovini sestra MARIJA

Cleveland, Ohio, dne 22. aprila 1952.

V vsaki slovenski družini, ki se zanima za napredek in razvoj Slovencev, bi morala dohajati

Enakopravnost

Zanimivo in podučno čtivo

priljubljene povesti

Don't gamble with fire—the odds are against you!

VAŠI ČEVLJI

BODO ZGLEDALI KOT NOVI, ako jih oddaste v popravilo zanesljivemu čevljarju, ki vedno izvaja prvovrstno delo.

Frank Marzlikar

16131 ST. CLAIR AVE.

VAS MUČI NADUHA?

Pri nas si lahko nabavite najboljše olajšavo za to mučno bolezen. Zdravilo je jamiceno ali pa do bite denar nazaj.

MANDEL DRUG CO.
Lodi Mandel, Ph. G., Ph. C.
15702 Waterloo Rd.—KE 1-0034

CHICAGO, ILL.

FOR BEST RESULTS IN ADVERTISING CALL DEarborn 2-3179

REAL ESTATE FOR SALE

11 APARTMENTS—3-5½; 6-4½; 2 basement, double tile baths, cabinet kitchen, breakfast rooms. Good condition. O.P.A. Income \$8,000. By owner. CRawford 7-6063. If no answer call DEarborn 2-3179

BUSINESS OPPORTUNITY

Good chance to buy HAMBURG-ER SHOP. Well established trade. Selling, going to service. Best offer. See to appreciate. 150 W. North Ave., LAwnedale 1-4019

FEMALE HELP WANTED

CLERICAL POSITIONS For Alert Young Women STENOGRAPHER

Willing to operate Dictaphone. Good scholastic background, at least some College Education required.

RECEPTIONIST

Switchboard Position Available

TYPING POSITIONS

Hi-School Education Required.

These positions have career girl possibilities for young women with College background and good scholastic records. These positions offer security in the sense of long and enjoyable association.

ROW PETERSEN & COMPANY

PUBLISHER OF TEXTBOOKS

1911 Ridge Ave., Evanston, Ill. Greenleaf 5-8600

WANTED TO RENT

RESPONSIBLE Business Owner, wife, 2 children, urgently need 4-5-6 room apartment or house. Prefer Suburbs but will take W. or N.W. Moderate rental. LAwnedale 1-5483

RESPONSIBLE Couple, child, urgently need 5-6 room unfurnished apartment or house. N. or N.W. Moderate rental. Husband, handy man, will help around house. BELmont 2-3655

RESPONSIBLE Young Employed Vet, wife, 3 small children, desperately need 4-5 room apartment. Moderate rental. ROckwell 2-3655

RESPONSIBLE Mother, 2 employed adult sons, urgently need 5-6 room unfurnished apartment. N. or N.W. Moderate rental. PROspect 6-6031

RESPONSIBLE Business Couple need 3-5 room unfurnished apartment. N. or N.W. Moderate rental. WHitehall 4-5210, evenings RAvenswood 8-3649

Zastopniki "Enakopravnosti"

Za st. clairsko okrožje: JOHN RENKO 1016 East 76th Street UT 1-6888

Za collinwoodsko in euclidsko okrožje: JOHN STEBLAJ 26851 Oriole Avenue REdwood 1-4457

Za newburško okrožje: FRANK RENKO 11101 Revere Avenue DIamond 1-8029

Mary A. Svetek

POGREBNI ZAVOD LICENCIRANA POGREBNICA

478 E. 152 St. - KE 1-3177

POGREBI PO ZMERNIH CENAH. LEPI, DOSTOJANSTVENI

Ambulancia posluga podnevi in ponoči. Vršimo vse notarske posle.

Pogreb oskrbimo kjerkoli in po vsaki ceni.

Glavni stan za blago za moško in žensko opravo in za pošiljke preko morja, po zmernih cenah.

Hard finish, 50% volneno, 50% rayon Men's wear Worsteds Suits, idealno za nošo skozi celo leto, v temno plavi, sivi in rjavi barvi; regularna \$2.75 vrednost, sedaj samo \$2.00 jarda.

Crease-resistant volneno-rayon Gabardine in Sharkskins, 60 inčev široko, blago za moško in žensko opravo v temni in svetli barvi. Regularno \$2.50, sedaj samo \$1.75 jarda.

Imamo tudi obilno izbero blaga na jarde za ženske suknje, obleke, suits in krila po posebnih cenah. Imamo tudi popolno zalogo krojaških potrebščin.

Govorimo nemško in slovensko.

S. LIEBERMAN WOOLEN CO.

1446 West 3rd St.

blizu SUPERIOR AVE.

Odperto od ponedeljka do sobote od 9. do 5.30; ob nedeljah od 9. do 12. opoldne.

300 dinarjev za \$1.00

Jugoslovanska vlada je znižala s 1. januarjem vrednost dinarja v primeri z dolarjem od dinarjev 50 za en dolar na dinarjev 300 za en dolar. Vrednost dinarja se je s tem približala njegovi pravi kupni moči. S 300 dinarji se da danes v Jugoslaviji vsekakor veliko več kupiti kot doslej s 50. Mali človek v Jugoslaviji sorazmerno z nami v Ameriki malo zasluži, zato bodo vaši sorodniki veseli, če jim poleg hrane in obleke pošljete tudi kak denar.

Za denar se danes v naši stari domovini že lahko vse kupi. Vaši sorodniki pa potrebujejo denar tudi za plačanje davkov, za plačilo elektrike, vode, za vsakovrstna pota. Za pomoč vam bodo hvaležni!

Kadar hočete poslati svojim sorodnikom ali prijateljem v starem kraju

DENAR

se obrnite na

AUGUST KOLLANDER

6419 St. Clair Ave.

Cleveland 3, Ohio

Tel. HE 1-4148

Tvrdka August Kollander sprejema naročila tudi za vsakovrstne druge potrebščine, ki jih želite poslati v stari kraj in vam preskrbi tudi vse papirje in prostor na ladji ali letalu, če hočete potovati v staro domovino ali pa tudi kam drugam preko morja.

